

OPETUSHALLITUS

**Perusopetuksen muiden
uskontojen opetussuunnitelmien
perusteet 2006**

Opetushallitus

MÄÄRÄYS	1 (1)
velvoittavana noudatettava	
22.5.2006	20/011/2006
Voimassaoloaika	22.5.2006 lukien toistaiseksi
Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu	PL 628/1998, 14 §
Kumooa määräykset	2/430/1994 3/430/1995 4/431/1995 17/431/1995 27/950/1998

Perusopetuksen järjestäjille ja
peruskouluille

PERUSOPETUKSEN MUIDEN USKONTOJEN OPETUSSUUNNITELMIEN PERUSTEET

Oppivelvollisille tarkoitetun perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet

Opetushallitus on hyväksynyt Perusopetuksen muiden uskontojen opetussuunnitelmien perusteet noudatettaviksi 22.5.2006 alkaen toistaiseksi. Perusteet on valmisteltu perusopetuslain 14 §:n ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004 mukaisesti.

Kun opetuksen järjestäjä järjestää muiden uskontojen opetusta, opetuksen järjestäjän tulee laatia ja hyväksyä muiden uskontojen opetussuunnitelmat noudattaen, mitä näissä perusteissa on määrätty. Opetussuunnitelman tulee tämentää ja täydentää perusteissa olevia tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

Näiden perusteiden mukaiset opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2007 alkaen kaikilla perusopetuksen luokka-asteilla.

Näiden perusteiden ja niiden perusteella laadittujen opetussuunnitelmien mukaisesti toteutetun muiden uskontojen opetuksen arvioinnissa noudatetaan niitä määräyksiä, joita on annettu perusopetuksen yleisestä arvioinnista.

Opetuksen järjestäjä ei voi jättää noudattamatta tai poiketa opetussuunnitelman perusteista.

Pääjohtaja

Kirsi Lindroos

Kehitysjohdaja

Irmeli Halinen

TIEDOKSI Opetusministeriö
Lääninhallitukset

Opetushallitus

Sisältö

7.11	Uskonto	4
	Kaikki uskontosidonnaiset ryhmät	4
	Kaikkia uskontoja koskevat arvioinnin pääperiaatteet	4
	Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta 5. vuosiluokan päätyessä	5
	Päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8	6
	Muut uskonnot	
	Adventistinen uskonto	7
	Vuosiluokat 1–5	7
	Vuosiluokat 6–9	8
	Bahá'í-uskonto	11
	Vuosiluokat 1–5	11
	Vuosiluokat 6–9	14
	Buddhalainen uskonto	17
	Vuosiluokat 1–5	17
	Vuosiluokat 6–9	18
	Herran Kansa ry:n uskonto	21
	Vuosiluokat 1–5	21
	Vuosiluokat 6–9	22
	Islam uskonto	24
	Vuosiluokat 1–5	24
	Vuosiluokat 6–9	26
	Juutalainen uskonto	28
	Vuosiluokat 1–5	28
	Vuosiluokat 6–9	30
	Katolinen uskonto	32
	Vuosiluokat 1–5	32
	Vuosiluokat 6–9	34
	Krishna liikkeen uskonto	37
	Vuosiluokat 1–5	37
	Vuosiluokat 6–9	38
	Kristiyhteisön uskonto	40
	Vuosiluokat 1–5	40
	Vuosiluokat 6–9	41
	Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon uskonto	43
	Vuosiluokat 1–5	43
	Vuosiluokat 6–9	45
	Vapaakirkollinen uskonto	47
	Vuosiluokat 1–5	47
	Vuosiluokat 6–9	49

7.11 Uskonto

Kaikki uskontosidonnaiset ryhmät

Uskonnon opetuksessa tarkastellaan elämän uskonnollista ja eettistä ulottuvuutta oppilaan oman kasvun näkökulmasta sekä laajempana yhteiskunnallisena ilmiönä. Uskontoa käsitellään yhtenä inhimillisen kulttuurin vaikuttavana pohjavirtana. Uskonnon opetuksessa korostetaan oman uskonnon tuntemista sekä valmiutta kohdata muita uskontoja ja katsomuksia, etenkin suomalaisessa yhteiskunnassa vaikuttavia katsomuserinteitä. Uskonnon opetuksen tehtävänä on tarjota oppilaalle tietoja, taitoja ja kokemuksia, joista hän saa aineksia identiteetin ja maailmankatsomuksen rakentamiseen. Opetus antaa valmiuksia kohdata uskonnollinen ja eettinen ulottuvuus omassa ja yhteisön elämässä. Opetuksen tavoite on uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys.

Opetuksen tavoitteena on

- perehdyttää omaan uskontoon
- perehdyttää suomalaiseen katsomuserinteeseen
- tutustuttaa muihin uskontoihin
- auttaa ymmärtämään uskontojen kulttuurista ja inhimillistä merkitystä
- kasvattaa eettisyyteen ja auttaa ymmärtämään uskonnon eettistä ulottuvuutta.

Muut uskonnot

Muiden uskontojen opetuksessa noudatetaan edellä esitettyjen uskontojen opetussuunnitelmien perusteiden periaatteita, erityisesti kaikille uskontokuntasidonnaisille ryhmille laadittuja tavoitteita.

Kaikkia uskontoja koskevat arvioinnin pääperiaatteet

Uskonnon opetuksessa arviointi kohdistuu uskonnollisten perustietojen sekä ajattelutaitojen osaamiseen. Arviointi kohdennetaan 5. vuosiluokan päättyessä uskonnon perusasioihin, uskontoon ilmiönä sekä eettiseen ymmärrykseen. Perusopetuksen päättyessä arvioinnissa on, edellä mainittujen tietojen ja taitojen lisäksi, keskeistä arvioida oppilaan tietoja uskonnoista, uskonnon ja kulttuurin sekä uskonnon ja yh-

teiskunnan vuorovaikutusta. Päätösarvioinnissa otetaan huomioon oppilaan työn määrä ja laatu sekä yksilölliset taidot. Arvioinnin tulee kannustaa oppilasta oman oppimisensa suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.

Kuvaus oppilaan hyvästä osaamisesta 5. vuosiluokan päätyessä

Oppilas tuntee keskeiset asiat oman uskonnon pyhistä kirjoituksista ja opista siten, että voi käyttää oppimaansa tiedon hankkimiseen.

Oppilas

- tuntee Pyhien kirjoitusten keskeistä sisältöä
- tietää oman uskonnon keskeisimmän opin
- ymmärtää pääpiirteissään uskonnon syntytahtumat
- tuntee jumalanpalvelemisen merkityksen osana uskonnollista elämää
- tuntee oman uskonnon uskonnollisia juhlia ja niiden sisältöjä ja tapoja.

Oppilas alkaa hahmottaa uskontoa ilmiönä.

Oppilas

- ymmärtää uskonnollisen kielenkäytön luonnetta
- tunnistaa uskonnollisia symboleja, käsitteitä ja kielikuvia
- näkee uskontojen vaikutuksia omassa elämässään ja lähiympäristössään.

Oppilas osaa käyttää uskonnollista tietoa.

Oppilas

- hahmottaa alustavasti uskonnon ja tiedon perusluonnetta
- osaa tarkastella itselleen läheisiä elämänkysymyksiä
- pystyy ikäkauttansa vastaavasti hahmottamaan omaa maailmankatsomustaan.

Oppilas osaa toimia eettisesti vastuullisella tavalla.

Oppilas

- kykenee eettiseen pohdintaan
- tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä ja ottaa niitä huomioon omassa elämässään.

Päätösarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Oppilas kykenee hankkimaan syventävää tietoa omasta uskonnotaan.

Oppilas

- tuntee Pyhien kirjoitusten keskeistä sisältöä ja uskonnon perustajan / keskeisesti vaikuttaneiden henkilöiden opetuksia
- tuntee uskonnon syntytahtumat ja hallitsee uskonnon muotoutumisen keskeisiä vaiheita
- tuntee oman uskontonsa opin ja elämän keskeisiä asioita
- tietää suomalaisesta uskonnollisuudesta ja katsomusperinteestä.

Oppilas ymmärtää uskontoa ilmiönä.

Oppilas

- ymmärtää uskonnollista ajattelua sekä uskonnollisen kokemuksen ja käyttäytymisen luonnetta
- tunnistaa uskontojen vaikutuksia Suomessa ja maailmassa
- tuntee maailmanuskontojen keskeisiä piirteitä
- arvostaa eri tavoin uskovia ja ajattelevia ihmisiä.

Oppilas osaa käyttää uskonnollista tietoa.

Oppilas

- tuntee uskon ja tiedon perusluonteen sekä niiden keskinäisen suhteen
- hahmottaa oman maailmankatsomukseensa vaikuttavia tekijöitä
- kykenee keskustelemaan olemassaolon perimmäisistä kysymyksistä.

Oppilas osaa toimia eettisesti vastuullisella tavalla.

Oppilas

- kykenee vastuulliseen eettiseen pohdintaan
- tunnistaa omien valintojensa ja tekojensa seurauksia.

Adventistinen uskonto

Uskonnon opetuksessa oppilaalle tarjotaan aineksia sellaisen kristillisen maailmankatsomuksen luomiseen, jonka avulla hän voi jäsentää hankkimaansa tietoa. Tällaisessa maailmankatsomuksessa uskonnolla ja eettisillä arvoilla on keskeinen rooli. Uskonnon opetuksessa oppilaalle avataan ja heidän kanssaan rakennetaan uskonnollista ja elämäntutkimuksellista pyhyiden, hyvyyden, totuuden ja kauneuden arvomaailmaa.

Adventistista uskontoa opetetaan uskonnonopetuksen yleistavoitteiden pohjalta. Opetuksessa korostetaan oman uskonnon tuntemista sekä valmiuksia kohdata muita uskontoja ja katsomuksia, etenkin suomalaisessa yhteiskunnassa vaikuttavia katsomuserinteitä. Yhtenä opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta ymmärtämään uskonnon merkitystä yksilölle ja yhteiskunnalle.

VUOSILUOKAT 1–5

Adventistisen uskonnon opetuksen ensisijaisena lähteenä käytetään Raamattua. Raamatun kertomukset muodostavat opetuksen rungon luokilla 1–5. Niitä käytettäessä pyritään antamaan realistinen kuva elämästä, johon kuuluu uskoa ja elämää muovaavia ratkaisuja, sekä menestystä että epäonnistumisia.

TAVOITTEET

Oppilas

- vahvistaa adventistista identiteettiään sekä oppii näkemään uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä
- tutustuu Vanhaan testamenttiin ja sen keskeisiin kertomuksiin
- tutustuu Uuteen testamenttiin, Jeesuksen elämään ja opetukseen
- tutustuu adventtikirkkoon ja seurakunnan toimintaan
- tutustuu muihin kristillisiin kirkkoihin ja ympäröiviin uskonnollisiin katsomuksiin
- oppii eettistä asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemuksen jakamista sekä kristillisen etiikan soveltamista.

KESKEISET SISÄLLÖT

Kuinka kaikki alkoi

- alkukertomukset: luominen, syntiinlankeemus ja sen seuraukset, lupaukset pelastuksesta, vedenpaisumus, Baabelin torni

- patriarkkakertomukset: Aabraham, Iisak, Jaakob ja Joosefin elämä
- Jeesus: syntymä, lapsuus ja lupauksen täyttymys

Jumala valitsi itselleen kansan

- Mooses: Jumalan liitto, exodus
- luvattuun maahan asettuminen
- Uusi liitto: Jeesuksen ristiinnaulitseminen ja ylösnousemus

Jumala kutsuu ihmisiä

- Vanhan testamentin henkilöhistoriaa: Ruut, Samuel, Saul, Daavid, Salomo
- Jeesuksen toiminta: Jordan ja kiusaukset, opetuslapset, ihmetekoja
- Apostolien teot: alkuseurakunta, Paavali

Jeesus näyttää tien

- Profetat
- Jeesuksen opetukset: vertaukset
- 2. adventti: Adventtiliike, Ellen White, lopun aika ja Jeesuksen tulo

Elän Jumalan kanssa

- Jumalan olemus
- Jumalan ilmoitus
- Jumala ja minä

Seurakunta

- Adventtikirkon toimintatapoja
- tutustumme muihin uskontoihin
- rikkaan elämän periaatteita ja vaikuttajia

VUOSILUOKAT 6–9

Adventistisen uskonnon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 6–9 on syventää ja laajentaa oppilaan ymmärtämystä oman uskonnon ja muiden uskontojen luonteesta ja merkityksestä. Näin tuetaan oppilaan oman maailmankatsomuksen ja eettisen näkemyksen rakentamista.

TAVOITTEET

Oppilas

- tiedostaa maailmankatsomuksensa rakentumiseen vaikuttavia tekijöitä
- ymmärtää uskonnon ja siihen sisältyvän pyhän ulottuvuuden merkitystä ihmisen ja yhteisön elämässä
- perehtyy Raamattuun Jumalan innoittamana kirjakokoelmana
- perehtyy kristinuskoon, sen syntyyn ja kehitykseen sekä sen merkitykseen ihmisen ja yhteiskunnan elämässä
- perehtyy adventtikirkkoon ja sen uskonkäsitykseen
- tutustuu keskeisiin maailmanuskontoihin ja suomalaiseen katsomusperinteeseen pääpiirteissään
- osaa kunnioittaa eri tavoin uskovia ja ajattelevia ihmisiä
- tuntee eettisen ajattelu peruskäsitteitä ja kristillisen etiikan perusteita sekä osaa soveltaa näitä eettiseen pohdintaansa ja toimintaansa

KESKEISET SISÄLLÖT

Minä, maailma ja muut

- uskon ja tiedon suhteet
- ihmisen olemus Raamatun näkemyksen mukaan
- kärsimyksen ongelma Raamatun valossa
- Jumalan armo ja oikeudenmukaisuus
- Raamatun kuvaus maailmanhistorian päätyttämisestä
- perhe-elämään, seksuaalisuuteen ja ystävyYTEEN liittyviä eettisiä kysymyksiä

Maailman uskonnot

- keskeisten maailmanuskontojen levinneisyys, kokosuhteet ja uskonnollisen elämän pääpiirteet
- uskonnon ulottuvuudet ja vaikutukset yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin

Kirkkohistoria

- keskeiset asiat kristinuskon synnystä ja kehityksestä
- kirkkokunnat, niiden levinneisyys sekä elämän ja uskon pääpiirteet, ekumenia
- kristillinen usko, sen inhimillinen ja yhteiskunnallinen merkitys, kristilliset symbolit
- Suomen Adventtikirkon historian keskeiset vaiheet
- Suomalainen katsomusperinne

Raamattu

- Suuri taistelu hyvän ja pahan välillä Raamatun kuvaamassa maailmanhistoriassa
- Danielin kirjan opetukset ja profetiat
- Jeesuksen elämä ja opetukset evankeliumien mukaan
- Ilmestyskirjan profetiat ja opetukset
- kolmen enkelin sanoma Ilmestyskirjassa ja sen merkitys adventtiliikkeen identiteetille

Etiikka

- eettisten normien, periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, pohtiminen ja soveltaminen
- kristillinen ihmiskäsitys ja toisen asemaan asettuminen
- ihminen oman elämänsä, yhteiskunnan ja ympäristön muokkajana
- kristillisen etiikan peruspainotukset kuten profeettojen sanoma, Jeesuksen vuorisaarna ja vertaukset
- uskon ja tiedon suhde
- elämän merkitys ja rajallisuus

Bahá'í-uskonto

Koulussa annettavan bahá'í-uskonnon opetuksen tehtävänä on välittää oppilaalle sellaisia henkisiä käsityksiä, älyllisiä valmiuksia, tietoa ja taitoja, joita tarvitaan tuon henkisen kasvatuksen työkaluiksi. Oppilasta autetaan etsimään totuutta kaikissa asioissa sekä kehittämään ymmärryksenhaluaan ja tiedonjanoaan. Opetuksen tavoite on eheä maailmankuvallinen yleissivistys, jonka ytimessä on oppilaan ymmärryksen, moraalin, tietojen ja taitojen suhde uskontoon ihmiskunnan sivistäjänä. Oppilasta autetaan omaksuma globaaleja arvoja, laaja-alaista tietoa, henkistä ymmärrystä, näkemystä tulevaisuudesta sekä inhimillisiä taitoja, jotka ovat välttämättömiä elämiselle kehittyvässä maailmanlaajuisessa ihmisyhteisössä. Opetuksen tavoitteet perustuvat bahá'í-uskon perustajan Bahá'u'lláhin (1817 – 1892) esittämiin maailmankuvallisiin, eettisiin ja yhteiskunnallisiin periaatteisiin.

VUOSILUOKAT 1–5

Bahá'í-uskonnon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 1–5 on auttaa oppilasta kehittämään ihmiskuvaansa ja identiteettiään sellaiseen suuntaan, että hän tuntee ja ymmärtää Bahá'í-uskonnon mukaisesti elämän koko ihmiskuntaa palvelevana ja laajentaa maailmankuvaansa näkemään, että kaikilla suurilla maailmanuskunnoilla on elimellinen yhteys toisiinsa ja että ne ovat ihmiskunnan yhteisen sivistymisprosessin aikaansaajina sen eri vaiheissa, sekä perehtymään Bahá'u'lláhin tärkeimpiin teoksiin ymmärryksellä ja ajatuksella.

TAVOITTEET

Oppilas

- kehittää bahá'í-identiteettiään maailmankansalaisena
- ymmärtää, että ihminen voi valinnoillaan tehdä oikein tai väärin ja että tämä valinnanvapaus on meille annettu, jotta opimme tekemään tietoisesti oikein
- ymmärtää ihmiselämään ja luomakuntaan liittyvän pyhyiden elementin
- hahmottaa ihmiskunnan historiaa yhtenäisenä sivistysprosessina, jota kaikki maailmanuskonnot ovat edistäneet ja jossa bahá'í-uskolla on oma rooli
- edistyy inhimillisissä perustaidoissa, rationaalissa ajattelussa, yhteistyössä ja kommunikaatiossa
- kykenee rakentavaa neuvotteluun ja tiedonhankintaan

- tutustuu Bahá'u'lláhin keskeisiin teoksiin sekä tärkeimpiin bahá'í-uskon periaatteisiin ja lakeihin
- tutustuu bahá'í-uskon historiaan vuosina 1844–1921.

KESKEISET SISÄLLÖT

Perusmaailmankuva, ihmisen ja yhteiskunnan tarkoitus, elämän päämäärä

- olemassaolon tarkoitus: Jumalan tunteminen ja ihmiskunnan palveleminen
- ihmiskunnan olemassaolon tarkoitus: Viedä eteenpäin alati edistyvää sivistystä
- ihmisen kolme puolta: henkinen (totuuden etsiminen, Jumalan tunteminen), inhimillinen (ajattelu, lahjakkuudet), eläimellinen (ruumis, vietit, vaistot, halut)
- ihmiskunnan historia sivistyksellisenä evoluutiona, alati etenevänä sivistymisprosessi, joka noudattaa Jumalan ihmiskunnalle tarkoittamaa kehitystä
- Jumala kasvattajana, jumalalliset Opettajat tämän kasvatuksen toteuttajina ja ihmiskunnan sivistymisprosessin eteenpäin viejinä (Krishna, Buddha, Zarathustra, Abraham, Mooses, Kristus ja Muhammad, Báb ja Bahá'u'lláh)

Suhde muihin uskontoihin ja aatemaailmoihin

- uskonnon merkitys osana sivistystä ja uskonnon rappeutumisen vaikutus yhteiskuntaan
- kaikkien suurten maailmanuskontojen elimellinen yhteys toisiinsa. Ihmiskunnan yhteisen sivistymisprosessin aikaansaaajina sen eri vaiheissa
- maailmanuskonnot sekä yhtenäisenä sivistysvaikutuksena että itsenäisinä uskontojärjestelminä

Bahá'í-uskon keskushahmot sekä bahá'í-yhteisön varhainen historia

- Bahá'í-uskon keskushahmojen (Bahá'u'lláhin, Bábin, `Abdu'l-Bahán) keskinäiset suhteet
- Bábin ajan historia (vuosina 1844–1852), hänen elämänsä ja tehtävänsä vaiheet
- Bahá'u'lláhin ajan historia (vuosina 1852–1892), hänen elämänsä ja tehtävänsä vaiheet
- `Abdu'l-Bahán ajan historia (vuosina 1892–1921), hänen elämänsä ja tehtävänsä vaiheet

Bahá'í-uskon tärkeimpiin opetukseen tutustuminen

- pyhyiden käsite ja sen käytännön ilmeneminen luonnossa, ihmisessä, jumalallisten Opettajien elämässä ja opetuksissa
- perustietoa joistakin Bahá'u'lláhin opetuksista ja laeista kuten vanhempien kunnioitus, vieraanvaraisuus, elämistä huolehtiminen sekä kielloista kuten valehtelu, panettelu, varastaminen
- Bahá'u'lláhin luomien laitosten ja yhteiskuntajärjestyksen sekä päätöksentekomallin piirteet
- neuvottelun ja yhdessä päättämisen periaate oikeudenmukaisen vallankäytön välineenä sekä yhdessä tehtyihin päätöksiin sitoutumisen merkitys

Bahá'u'lláhin keskeisiin kirjoituksiin tutustuminen

- alustava tutustuminen Bahá'u'lláhin kirjoituksiin perehtymällä Kätkeytyihin sanoihin ja pääpiirteissään Bahá'u'lláhin kirjoituksen laajuuteen ja sisältöön sekä niiden historialliseen taustaan
- Bahá'u'lláhin kirjoitusten lukeminen ajatuksella ja tarkkaavaisuudella ymmärtäen, että niissä esitetyt opetukset muodostavat eheitä kokonaisuuksia
- erilaisiin aihepiireihin liittyviin yksinkertaisiin kysymyksiin vastausten etsiminen bahá'í-kirjoituksista
- bahá'í-uskon keskushahmojen (Bahá'u'lláhin, Bábin, `Abdu'l-Bahán) kirjoitusten sujuva, kaunis ja arvokas lausuminen

Ajattelu-, hahmottamis-, ilmaisu-, ja keskustelutaidot

- lyhyitä kertomuksia bahá'í-historiasta
- mielessä olevien asioiden kysymyksiksi muotoileminen selkeästi
- itselle ja muille kiinnostavia ja tärkeitä keskustelunaiheita
- omat mielipiteet totuuden ja hyvyyden periaatteiden valossa sekä näkemyksiä niiden pohjalta

Bahá'ín suhde luontoon, aineelliseen maailmankaikkeuteen, tieteeseen ja teknologiaan

- luonnon suuruus ja kauneus
- aineellinen maailmankaikkeus henkisen maailman peilinä
- luonnonlait Jumalan luomina lainalaisuuksina
- tieteen ja teknologian merkitys sivistyksen välineinä

VUOSILUOKAT 6–9

Bahá'í-uskon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 6–9 on kehittää edelleen oppilaan ymmärtämystä roolistaan osana ihmiskuntaa ja hänen identiteettiään maailmankansalaisena sekä auttaa häntä löytämään maailmanlaajuisen bahá'í-yhteisön elämästä ja toiminnasta kanava, jonka kautta hän voi järjestelmällisesti palvella ihmiskunnan etuja ja siten toteuttaa tätä identiteettiään. Opetuksessa pyritään kehittämään oppilaan halua ja kykyä etsiä itsenäisesti totuutta kaikissa asioissa ja toimimaan aloitekykyisenä, vireänä ja edistykellisenä yhteiskunnan ja bahá'í-yhteisön jäsenenä.

TAVOITTEET

Oppilas

- kehittää bahá'í-identiteettiään maailmankansalaisena ja ihmiskunnan vastuullisena jäsenenä
- ymmärtää, että ihminen vaikuttaa valinnoillaan omaan ja toisten, viime kädessä koko ihmiskunnan, tulevaisuuteen joko rakentavasti tai hajottavasti
- hahmottaa ihmiskunnan evoluution jatkuvana ja alati edistyvänä sivistysprosessina
- edistyy edelleen inhimillisissä perustaidoissa kuten puolueettomaan ja kiihköttömään neuvotteluun perustuvassa päätöksenteossa ja ongelmien ratkaisussa sekä hankitun tiedon soveltamisessa itsensä ja muiden hyödyksi.

KESKEISET SISÄLLÖT

Bahá'í-usko maailmanuskontojen joukossa sekä sen kehitys ja vaikutus maailmassa

- Abrahamin, Krishnan, Mooseksen, Zarathustran, Buddhan, Kristuksen ja Muhammedin elämänvaiheet sekä heidän keskeinen ja rakentava vaikutuksensa ihmiskunnan kehitykseen
- hindulaisuus, juutalaisuus, zarathustralaisuus, buddhalaisuus, kristinusko ja islam ihmiskunnan henkisen evoluution keskeisinä virstanpylväinä
- islamin levittäytyminen ja sivistävä vaikutus sekä sen aikanaan tuomat yhteiskunnalliset uudistukset ja vaikutus tieteen ja teknologian kehitykseen
- islamin nykyiset ääri-ilmiot
- Bahá'í-uskon sijoittuminen uskontojen ketjuun ja asema ihmiskunnan globaalien käännekohdan etulinjassa

- Bahá'í-uskon historia vuoden 1921 jälkeen ja bahá'í-järjestelmän systemaattinen kehittyminen Bahá'u'lláhin laatimien hallinnollisten periaatteiden ja `Abdu'l-Bahán aloittaman työn pohjalta
- maailmanlaajuisen bahá'í-yhteisön kehitys ja sen osallistumiseen maailman toimintoihin maailmanrauhaa rakentavana uskontona ja järjestönä
- bahá'í-uskon aseman vakiinnuttaminen itsenäisenä uskontona, Bahá'í Kansainvälisen Yhteisön liittäminen YK:n yhteyteen sekä yhteiskunnalliset ja taloudelliset kehitysprojektit
- Bahá'u'lláhin keskeisiin teoksiin sekä bahá'í-periaatteisiin ja -lakeihin perehtyminen
- bahá'í-uskon historiaa vuodesta 1921 nykypäivään

Bahá'í-uskon suhde maailman nykytilaan ja maailmanrauhan tarpeisiin

- ihmiskunnan historia yhtenäisenä kasvuprosessina
- Bahá'u'lláhin esittämät yhteiskunnalliset ja rakenteelliset ratkaisut maailmanrauhan lähtökohdiksi ja maailmassa vallitsevan epävakaisuuden korjaamiseksi
- kollektiivisen turvallisuuden periaate välittömänä askeleena sekä sen edellyttämät suvaitsevaisuuden ja rauhanturvaamisen työkalut

Bahá'í-järjestelmä sekä yksilön elämä bahá'í-yhteisössä

- Bahá'í-järjestelmän päätöksiä tekevät elimet kuten Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto, kansalliset henkiset neuvostot, paikalliset henkiset neuvostot sekä neuvoo-antavat elimet Kansainvälinen Opetuskeskus, mannermaiset neuvonantajat, apulaisneuvoston jäsenet ja paikalliset apulaiset
- Bahá'í-hallintojärjestys Bahá'u'lláhin itsensä laatimana järjestelmän opetustensa toteuttamisen pitkäaikaiseksi välineenä
- Bahá'í-hallintojärjestys uudenlaisen yhteiskuntajärjestyksen mallina ja ytimenä
- yksilöllisen luovuuden ja yhteisöllisen mukautumisen, yksilön aloitteellisuuden ja yhteisten päätösten noudattamisen vuorovai-
kutteen ja välttämätön keskinäinen rooli bahá'í-järjestelmässä
- Bahá'í-yhteisön jäsenen velvollisuudet ja oikeudet sekä yksilöä ja yhteiskuntaa koskevat lait
- maailmanlaajuisen bahá'í-yhteisön jokaisen jäsenen tehtävä viiedä eteenpäin alati edistävää sivistystä rakentamalla ja toteuttamalla uudenlaista elämänmallia ja yhteiskuntajärjestystä

Autenttiset bahá'í-kirjoitukset sekä niiden historiallinen tausta

- kulttuurinen ja historiallinen konteksti, jossa Bahá'u'lláh, Báb ja `Abdu'l-Bahá vaikuttivat ja välittivät sanomansa
- ohjauksen lähteet bahá'í-uskossa ja autenttiset bahá'í-kirjoitukset: Bahá'u'lláhin, Bábín, `Abdu'l-Bahán, Shoghi Effendin ja Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston kirjoitukset, merkittävimmät teokset, niiden sisältö ja historiallinen tausta
- Bahá'u'lláhin, Bábín ja `Abdu'l-Bahán kirjoitusten sujuva ja arvokas lausuminen

Bahá'í-kirjoitusten soveltaminen pohdintaan, keskusteluun ja neuvotteluun

- Bahá'í-kirjoitusten kokonaisvaltainen opiskelu, tutkiminen ja keskenään vertaileminen eheän kuvan saamiseksi Bahá'u'lláhin opetusten kokonaisuudesta
- vastauksien etsimistä kysymyksiin tutkimalla bahá'í-kirjoituksia
- bahá'í-opetusten ja periaatteiden soveltaminen erilaisiin käytännön kysymyksiin ja elämäntilanteisiin sekä ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin
- harkittuja ajatusten esittäminen ja toisten esittämiä ajatusten tarkkaavainen kuunteleminen sekä keskustelussa omien tunteiden hallitseminen ja objektiivisesti ajatteleminen

Suomalainen katsomusperinne

- yleissilmäys Suomen henkiseen historiaan – suomalaisesta muinaisuskosta nykyajan maallistuneeseen elämänskatsomukseen ja elämäntapaan
- Suomen uskonnollinen yleistilanne sekä Suomessa vaikuttavat uskonnolliset yhdyskunnat
- uskonnonvapauslain yleinen sisältö

Buddhalainen uskonto

Buddhalaisen uskonnonopetuksen lähtökohtana on tarjota aineksia oppilaan kulttuurisen, uskonnollisen ja eettisen identiteetin muotoutumiseen, omaan uskontoon ja muihin uskontoihin ja katsomuksiin. Oppilasta autetaan tutkimaan ja ymmärtämään uskonnon merkitystä hänelle itselleen sekä näkemään uskontojen ja katsomusten vaikutuksia yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Opetuksessa pyritään uskonnollisen ja katsomuksellisen yleissivistyksen saavuttamiseen

VUOSILUOKAT 1–5

Buddhalaisen uskonnonopetuksen ydintehtävä vuosiluokilla 1–5 on aineksien tarjoaminen oppilaan maailmankatsomuksen rakentumiseksi. Opetuksessa tutustutaan oppilaita ympäröivään uskonnolliseen ja katsomukselliseen maailmaan tietojen ja omien kokemusten kautta, perehdytään buddhalaisuuden keskeisiin opetuksiin sekä rohkaistaan oppilaita eettiseen arviointiin ja vastuullisuuteen.

TAVOITTEET

Oppilas

- selkeyttää ja vahvistaa omaa uskonnollista ja kulttuurista identiteettiään
- tutustuu buddhalaisuuden keskeisiin opetuksiin
- perehtyy buddhalaiseen etiikkaan ja oppii pohtimaan omasta elämästä nousevia eettisiä kysymyksiä
- tutustuu buddhalaisuuden kirjoon Suomessa
- tutustuu muihin elinpiirinsä uskontoihin ja ei-uskonnollisiin katsomuksiin.

KESKEISET SISÄLLÖT

Buddha

- elämäntarina, Viiden Buddhan mandala, Pedmasambhava
- Bodhisattvoja; Avalokiteshvara, Maitreya

3-osainen polku

Etiikka:

- mielentila etiikan ohjenuorana
- 5 ohjetta

Meditaatio:

- suoraa työskentelyä mielen kanssa

- tarkkaavaisuus
- hengityksen tarkkaaminen
- positiivisten tunteiden kehittäminen
- mielikuvaharjoitus

Viisaus:

- 3 ehdonvaraisen olemassaolon tunnusmerkkiä
- 4 jaloa totuutta
- syyt ja seuraukset (karma), ihmisten välinen vuorovaikutus

Sangha

- Buddhan seuraajia, tarinoita heistä
- Aryasangha; valaistuneiden yhteisö
- Sangha henkisenä yhteisönä; munkit, nunnat ja maallikot

Buddhalaista elämää

- buddhalainen symboliikka ja taide: alttari- ja muu symboliikka, thankat, patsaat ja buddhalainen musiikki: moderni ja perinteinen
- buddhalaisia juhlia ja rituaaleja
- buddhalaisia temppeleitä ja pyhiä paikkoja

Buddhalaisuuden kehittyminen yleispiirteissään

- varhaisbuddhalaiset ja luostarien alkuperä
- Theravada
- Mahayana ja bodhisattva – ihanne
- Vajrayana

Buddhalaisuus Suomessa

- Oppilaiden kohtaamat katsomukset ja uskonnot Suomessa

VUOSILUOKAT 6–9

Buddhalaisen uskonnonopetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 6–9 on syventää ja laajentaa oppilaan ymmärtämystä oman uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten luonteesta ja merkityksestä. Näin tuetaan oppilaan oman maailmankatsomuksen ja eettisen näkemyksen rakentumista.

TAVOITTEET

Oppilas

- selkeyttää ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään

- tiedostaa maailmankatsomuksensa rakentumiseen vaikuttavia tekijöitä
- ymmärtää uskonnon merkitystä ihmiskunnalle ja yksilölle
- perehtyy buddhalaisuuden keskeisiin opetuksiin
- perehtyy buddhalaisuuden historiaan, kehitykseen ja sen merkitykseen ihmiskunnassa
- tutustuu buddhalaisuuden kirjoon Suomessa
- tuntee eettisen ajattelun peruskäsitteitä ja buddhalaisen etiikan perusteita sekä osaa soveltaa näitä eettiseen pohdintaan ja toimintaan
- tutustuu keskeisiin maailmanuskontoihin pääpiirteissään
- tutustuu sekä ja suomalaiseen katsomusperinteeseen että ei-uskonnollisiin katsomusperinteisiin pääpiirteissään.

KESKEISET SISÄLLÖT

Buddha

- elämäntarina ja merkitys oman elämän kannalta
- Viiden Buddhan mandala
- Padmasambhava
- Bodhisattvoja: Avalokiteshvara, Maitreya

3-osainen polku

Etiikka:

- buddhalainen ihmiskäsitys
- eettisten periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, soveltaminen ja pohdinta
- mielentila etiikan ohjenuorana
- 5 ohjetta

Meditaatio:

- suoraa työskentelyä mielen kanssa
- meditaation tavoitteita
- tarkkaavaisuus
- hengityksen tarkkaaminen
- positiivisten tunteiden kehittäminen – metta bhavana
- pelkkä istuminen
- oivalluksen kehittäminen meditaatiossa
- visualisointimenetelmä

Viisaus:

- viisauden merkitys buddhalaisuudessa
- 3 ehdonvaraisen olemassaolon tunnusmerkkiä
- 4 jaloa totuutta
- jalo 8-osainen polku
- 5 henkistä ominaisuutta

- elämänpyörä
- karma
- bodhisattva – ihanne
- valaistumien

Sangha

- Buddhan seuraajia ja eri perinteiden opettajia
- Aryasangha; valaistuneiden yhteisö
- Arkisangha
- Sangha henkisenä yhteisönä; munkit, nunnat ja maallikot

Buddhalaista elämää

- buddhalainen symboliikka ja taide: alttari- ja muu symboliikka, thankat, patsaat sekä buddhalainen musiikki: moderni ja perinteinen
- buddhalaisia juhlia ja rituaaleja
- buddhalaisia temppeleitä ja pyhiä paikkoja

Buddhalaisuuden historiaa

- varhaisbuddhalaiset ja luostarien alkuperä
- Theravada ja Mahayana
- Mahayana ja bodhisattva – ihanne
- Vajrayana
- buddhalaisia koulukuntia: koulukuntien opetukset, jälleensynty-mä, ehdonvarainen seuraamus ja buddhaluonto
- buddhalaisuuden levinneisyys maailmassa: buddhalaiset valtiot, buddhalaisuus lännessä sekä Suomessa

Maailmanuskonnot

- keskeisten maailmanuskontojen levinneisyys, kokosuhteet ja uskonnollisen elämän pääpiirteet
- yhteneväisyyksiä ja eroja
- uskonnon ulottuvuudet ja vaikutukset yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin

Erilaisia maailmankuvia

- tieteellinen maailmankuva, materialismi, erilaiset yhteiskunnalliset näkemykset

Suomalainen katsomusperinne

- yleiskuva Suomen uskontotilanteesta, muita uskontoja ja uskonnottomuus
- uskonnonvapaus

Herran Kansa ry:n uskonto

Herran kansan uskonnon opetuksen lähtökohtana on tutustuttaa oppilas monipuolisesti Raamatun sisältöön ja ohjata oppilasta Raamatun opetuksen mukaiseen toimintaan elämän eri tilanteissa. Oppilasta ohjataan suhtautumaan eettisesti kanssaihmiin, toimimaan oikein yhteiskunnassa, opiskelussa, työssä ja kodissa. Oppilasta autetaan ymmärtämään uskonnon merkitystä hänelle itselleen ja näkemään uskonnon vaikutuksia yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Opetuksessa pyritään uskonnollisen ja katsomuksellisen yleissivistyksen saavuttamiseen.

VUOSILUOKAT 1–5

Herran kansan uskonnon opetuksen tärkeimpänä tehtävänä vuosiluokille 1–5 on tarjota tietoa oppilaan elämäntutustumuksen rakentamiseksi ja tasapainoisen elämän kehittämiseksi. Raamattuun pyritään tutustumaan monipuolisesti. Oppilasta pyritään kannustamaan oikeaan eettiseen arviointiin ja siitä nousevaan vastuullisuuteen elämässä.

TAVOITTEET

Oppilas

- oppii luottamusta elämään ja itseensä, kohtaamaan rohkeasti tulevaisuuden sekä näkemään uskonnon vaikutuksen ja merkityksen omassa ja muiden elämässä
- tutustuu Uuteen testamenttiin, Jeesuksen elämään ja opetukseen
- tutustuu Vanhan testamentin keskeisiin kertomuksiin
- tutustuu Herran kansan historian tärkeimpiin tapahtumiin
- tutustuu Herran kansan oppiin ja Raamatun käsitteisiin
- oppii uskonnollisten ja eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista sekä uskonnollisen etiikan soveltamista.

KESKEISET SISÄLLÖT

Usko Jumalaan ja sen antama turvallisuus

- Jeesuksen opetukset Jumalan huolenpidosta
- Jumala Isänä ja Luojana
- oppilaiden kokemuksista ja elämäntilanteista nousevia kysymyksiä
- ihmisen elämän tarkoitus ja arvo

Raamatun kertomuksia ja opetuksia

- maailman luominen
- vedenpaisumus
- Israelin kantaisät; Abraham, Iisak ja Jakob
- Mooses johdattaa kansan luvattuun maahan
- Tuomarit ja kuninkaat Israelissa
- Jeesuksen syntymä, elämä ja opetukset

Eettisyyden kasvaminen

- Ihmisen arvo ja elämisen tarkoitus
- oikeudenmukaisuus ja yhdessä elämisen kysymyksiä
- kultainen sääntö, Raamatun opetukset rakkaudesta
- kymmenen käskyä
- hyvät käytöstavat

Herran kansan historia ja oppi

- Herran kansan tähänastinen historia ja toiminta
- Herran kansan oppi ja raamatunäkemys

VUOSILUOKAT 6–9

Herran kansan oman uskonnon opetuksen tarkoituksena on vuosiluokilla 6–9 syventää ja laajentaa oppilaan tietoa ja tuntemusta Raamatun opetuksista ja auttaa oppilasta soveltamaan oppimiaan asioita elämän eri tilanteissa ja vaiheissa.

TAVOITTEET

Oppilas

- vahvistaa ja syventää tietojaan Raamatun kirjoitusten ja opetuksen sisällöstä
- käsittää Raamatun opetusten tarkoituksen ja merkityksen
- oppii ymmärtämään uskon merkityksen ja tarkoituksen
- perehtyy Herran kansan oppiin ja Raamatun käsityksiin
- tuntee Herran kansan historian keskeiset osat
- oppii suhtautumaan eri tavalla uskoviin ihmisiin
- tutustuu maailmassa toimiviin keskeisiin uskontokuntiin pääpiirteissään
- tutustuu Suomessa toimiviin uskontokuntiin pääpiirteissään.

KESKEISET SISÄLLÖT

Raamattu

- Raamatun synty ja sisältö

- Raamattu oppikirjana ja elämänohjeena
- Israelin kansan vaiheet Raamatun esittämänä
- Jeesuksen elämä ja opetukset
- Jeesuksen opetusten soveltaminen arkielämässä

Oikea toiminta yhteiskunnan jäsenenä

- velvollisuudet yhteiskuntaa kohtaa
- toiminta kanssaihmistien ja lähimmäisten kanssa
- toiminta kodissa perheenjäsenenä

Islam uskonto

Islamin opetuksessa keskeistä on tutustuttaa oppilas monipuolisesti islamin uskontoon ja vahvistaa hänen islamilaista identiteettiään. Oppilasta autetaan ymmärtämään islamin uskonnon merkitystä hänelle itselleen sekä näkemään uskontojen vaikutuksia yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Oppilasta autetaan kohtaamaan ja ymmärtämään eri tavoin ajattelevia ja käyttäytyviä ihmisiä sekä omassa yhteiskunnassaan että maailmassa. Opetuksen tavoite on uskonnollisen ja katsoimuksellisen yleissivistyksen saavuttaminen.

VUOSILUOKAT 1–5

Islamin opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 1–5 on tietojen, taitojen ja kokemusten kautta aineksien tarjoaminen oppilaan oman maailmankatsomuksen rakentumiseksi. Keskeistä on Koraaniin perehtyminen. Oppilaita ohjataan eettiseen arviointiin ja moraaliseen vastuullisuuteen.

TAVOITTEET

Oppilas

- tutustuu islamin keskeisiin opillisiin peruspiirteisiin
- perehtyy Koraanin lyhyihin lukuihin (suurat)
- perehtyy profeettojen elämään
- perehtyy profeetta Muhammedin perimätietoon (hadith)
- perehtyy Profeetta Muhammedin luonteeseen
- oppii eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista sekä islamin uskonnon etiikan soveltamista
- oppii luottamusta elämään ja itseensä, kohtaamaan rohkeasti tulevaisuuden, ymmärtämään pyhän ulottuvuuden sekä näkemään uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä
- oppii hyväksymään ja kunnioittamaan erilaiseen uskon- ja elämännäkemykseen sitoutuneita ihmisiä omassa lähipiirissään
- tutustuu elämään islamilaisissa uskonnollisissa yhdyskunnissa.

KESKEISET SISÄLLÖT

Jumalan hyvyys ja huolenpito

- Jumala Luojana
- Jumala elämän antajana
- uskonnon tarpeellisuus ihmiselle
- ihmisen vastuu

- rukous
- luottamus ja turvallisuus
- oppilaiden kokemuksista ja elämäntilanteista nousevia elämään ja kuolemaan liittyviä asioita

Koraanin opetukseen tutustuminen

- Koraani on pyhä kirja
- lyhyitä Koraanin lukuja (suurat) Salat-rukouksen suorittamista varten

Islamin pilarit

- uskon pilarit (Arkan Al-Iman)
- islamin pilarit (Arkan Al-Islam)
- teon sisäinen tarkoitus (Al-Niyya)

Profeetta Muhammedin esimerkki (Al-Sunnah)

- perimätieto (Hadith)
- islamin alkuvaiheita Mekassa
- profeetta Muhammedin muutto Mekasta Medinaan (Al-Hijjra)
- profeetta Muhammedin perheen (Ahl-lolBeit) ja seuraajien tunteminen

Eettisyyteen kasvaminen

- ymmärrys ja tieto Jumalan lahjana
- islamin käyttäytymistavat (Al-Akhlaq Al-Islami)
 - käsitys oikeasta ja väärästä
 - vastuullisuus
 - rehellisyys
 - toisten huomioon ottaminen, vanhempien kunnioittaminen, köyhien ja heikkojen auttaminen
 - vieraanvaraisuus, vihan ja suuttumuksen tunteiden hallitseminen, oppimisen kunnioittaminen

Arvokas ja ainutlaatuinen elämä

- perheeni ja minä
- sukuni perinteitä ja arvoja
- toisen ihmisen ja luonnon kunnioitus

Elämää islamilaisessa uskonnollisessa yhdyskunnassa

- puhtaus (Tahara)
- moskeija rakennuksena, käyttäytyminen moskeijassa
- perjantairukous
- ruokailutavat

- islamin uskonnollisia juhlia ja tapahtumia, joista ainakin paaston päättymisjuhla (Eid Al-Fitr) ja pyhiinvaelluksen päättymisjuhla (Eid Al-Adha). Näiden juhlien merkitys sekä juhliin liittyviä tapoja
- islamin taide ja nashid

Oppilaita ympäröivä uskonnollinen maailma

- alustava tutustuminen eri uskontoihin ja vähemmistöihin
- islamin, kristinuskon ja juutalaisuuden yhteisiä ja erilaisia piirteitä
- suvaitsevaisuus

VUOSILUOKAT 6–9

Islamin opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 6–9 on syventää ja laajentaa oppilaan ymmärtämystä oman uskonnon ja muiden uskontojen luonteesta ja merkityksestä. Näin tuetaan oppilaan oman maailmankatsomuksen ja eettisen näkemyksen rakentumista

TAVOITTEET

Oppilas

- ymmärtää uskonnon merkityksen ihmisen ja yhteisön elämässä
- perehtyy islamin syntyyn, uskonkäsitykseen ja elämään uskonnollisissa yhdyskunnissa Suomessa ja maailmassa
- perehtyy Koraaniin pyhänä kirjana
- perehtyy islamiin sekä sen merkitykseen ihmisen ja yhteiskunnan elämässä
- tutustuu keskeisiin maailmanuskontoihin sekä suomalaiseen katsomusperinteeseen pääpiirteissään
- osaa kunnioittaa eri tavoin uskovia ja ajattelevia ihmisiä
- tuntee islamilaisen moraaliopetuksen peruskäsitteitä ja osaa soveltaa niitä eettiseen pohdintaansa ja toimintaansa.

KESKEISET SISÄLLÖT

Oppilaan maailmankatsomuksellinen pohdinta

- elämän merkitys ja rajallisuus
- uskon ja tiedon suhde

Maailmanuskonnot

- keskeisten maailmanuskontojen levinneisyys, kokosuhteet ja uskonnollisen elämän pääpiirteet
- uskonnon ulottuvuudet ja vaikutukset yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin

Koraani ja profeetta Muhammedin opetukset

- Koraani pyhänä kirjana
- Koraanin keskeisiä opetuksia tutustumalla erilaisiin lukuihin (suurat) sekä niiden sisällöllistä pohdintaa
- islamin laki (Sharia), erityisesti perhe- ja yhteiskuntaelämässä
- rukous

Islamin historiaa ja erityispiirteitä

- keskeiset asiat islamin synnystä ja varhaisista vaiheista
- islamin kehitys, leviäminen ja islam tänään
- islamin pääsuunnat ja niiden tunnusomaisia piirteitä, yhtenäisyys (wahdat)
- islamin uskonopin ja etiikan pääpiirteitä
- islamilainen kulttuuri, taide, arkkitehtuuri ja nashid
- islamin inhimillinen ja yhteiskunnallinen merkitys

Suomalainen katsomusperinne

- yleiskuva suomalaisesta uskonnollisuudesta; muinaisusko, katonlinen keskiaika, uskonpuhdistus ja sen jälkeinen aika.
- uskonnot ja uskonnoton ajattelu Suomessa tänään, monikulttuurisuus ja uskonnonvapaus

Ihminen eettisenä olentona

- islamilaisen etiikan peruspainotukset
- islamilainen ihmiskäsitys ja toisen asemaan asettuminen
- eettisten normien, periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, pohtiminen ja soveltaminen
- ihminen oman elämänsä, yhteiskunnan ja ympäristön muokkajana

Juutalainen uskonto

Juutalaisessa uskonnonopetuksessa keskeistä on oppilaan juutalaisen identiteetin vahvistaminen ja ylläpitäminen. Juutalaisen uskonnon opetuksen lähtökohtana on tutustuttaa oppilas monipuolisesti uskonnolliseen kulttuuriin ja tuoda esiin oppilaan kehityksen ja kasvun kannalta keskeisiä tekijöitä. Oppilasta autetaan ymmärtämään uskonnon merkitystä hänelle itselleen sekä näkemään uskontojen vaikutuksia yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Opetuksen tavoite on laaja-alainen uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys.

Opetuksessa pyritään siihen, että oppilas saa valmiuksia ja materiaalia oman maailmankatsomuksensa rakentamiseen ja edelleen muokkaamiseen sekä syventämään myönteistä juutalaista identiteettiään. Keskeistä opetuksessa on, että oppilas ymmärtää juutalaisuuden kattavan kaikki elämän osa-alueet ja uskonnon vaikutuksen ihmisen jokapäiväiseen elämään. Perusopetuksen kuluessa oppilaan tulee tutustua juutalaisuuden oppien ja sen keskeisten uskonnollisten kirjojen rooliin eurooppalaisen identiteetin ja kulttuurin osavaikeuttajana. Oppilasta autetaan hyödyntämään hankkimaansa tietoa kohdatessaan kulttuurikonflikteja henkilökohtaisessa tai joukkotiedotusvälineiden tarjoilemassa maailmassa.

VUOSILUOKAT 1–5

Juutalaisen uskonnon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 1–5 on aineksien tarjoaminen oppilaan maailmankatsomuksen rakentumiseksi. Keskeisessä asemassa opetuksessa ovat oppilaita ympäröivään uskonnolliseen maailmaan tutustuminen tietojen ja omien kokemusten kautta, Tooraan ja Tankahiin perehtyminen sekä oppilaiden rohkaiseminen eettiseen arviointiin ja siitä nousevaan vastuullisuuteen.

TAVOITTEET

Oppilas

- oppii luottamusta elämään ja itseensä, kohtaamaan rohkeasti tulevaisuuden sekä näkemään uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä
- tutustuu Tooraan ja Tankahiin, niiden keskeisiin kertomuksiin, opetukseen ja henkilöihin
- oppii tuntemaan juutalaisen kalenterivuoden pyhät ja niiden tavat

- tutustuu juutalaisen seurakunnan toimintaan
- tutustuu juutalaisuuden traditioihin ja ympäröiviin uskonnollisiin ja ei-uskonnollisiin katsomuksiin
- oppii eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista sekä juutalaisen etiikan soveltamista.

KESKEISET SISÄLLÖT

Tooran ja Tanakhin kertomuksia ja opetuksia

- luomiskertomuksesta Danielin kirjaan asti

Juutalainen elämänkaari

- rukoukset ja siunaukset
- juutalaisen kalenterivuoden juhlat ja niihin liittyvät juutalaiset sisällöt ja tavat
- elämänkaareen liittyvät riitit
- kashrut-määräykset

Juutalaisen seurakunnan elämä

- seurakunnan keskeisiä toimintoja kuten jumalanpalvelus
- seurakunta oppilaan elämässä sekä toiminta seurakunnan jäsenenä
- jäsenistä huolehtiminen
- juutalaiset symbolit synagogassa ja arjen keskellä, uskonnon ja siitä johdettavan kulttuurin vaikutus taiteisiin

Mitä tarkoittaa Jumalan “valittuna kansana” oleminen

- juutalainen käsitys Jumalasta, Toorasta ja siinä annetuista käskyistä, Sma Israel -rukous sekä juutalaisuuden opetukset liitosta ja sen velvoitteista

Arvokas ja ainutlaatuinen elämä

- minun juureni; perheen ja suvun arvoja ja perinteitä
- toisen ihmisen ja luonnon kunnioitus, valintojen tekeminen ja vastuullisuus
- teemaan liittyviä Tooran ja Tanakhin kertomuksia
- suvaitsevaisuus, alustava tutustuminen niihin uskontoihin, kulttuureihin ja vähemmistöihin, jotka liittyvät oppilaiden elämään

Eettisyyteen kasvaminen

- ihmisen arvo erityisesti luomisen näkökulmasta
- kymmenen käskyä ja mitzvat
- yhdessä elämisen kysymykset ja oikeudenmukaisuus

Oppilaita ympäröivä uskonnollinen maailma

- oppilaiden kohtaamat uskonnot ja kirkot Suomessa ja maailmalla
- juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin yhteisiä ja erilaisia piirteitä

VUOSILUOKAT 6–9

Juutalaisen uskonnon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 6–9 on syventää ja laajentaa oppilaan ymmärtämystä oman uskonnon ja muiden uskontojen luonteesta ja merkityksestä sekä näin tukea oppilaan oman maailmankatsomuksen ja eettisen näkemyksen rakentumista.

TAVOITTEET

Oppilas

- tiedostaa maailmankatsomuksensa rakentumiseen vaikuttavia tekijöitä
- ymmärtää uskonnon ja siihen sisältyvän pyhyiden ulottuvuuden merkitystä ihmisen ja yhteisön elämässä
- perehtyy Tooraan, Tanakhiin ja muihin juutalaisuuden pyhiin kirjoihin inhimillisenä ja pyhänä kirjakokoelmana
- perehtyy juutalaisuuteen sekä sen merkitykseen ihmisen ja yhteiskunnan elämässä
- perehtyy juutalaiseen seurakuntaan ja sen uskonkäsitykseen
- tutustuu keskeisiin maailmanuskontoihin sekä suomalaiseen katsomusperinteeseen pääpiirteissään
- osaa kunnioittaa eri tavoin uskovia ja ajattelevia ihmisiä
- tuntee eettisen ajattelun peruskäsitteitä ja juutalaisen etiikan perusteita sekä osaa soveltaa näitä eettiseen pohdintaansa ja toimintaansa.

KESKEISET SISÄLLÖT

Juutalainen elämänkaari

- juutalainen kalenteri, sen juhlat ja niihin liittyvät juutalaiset sisällöt ja tavat
- jumalanpalvelukset, rukoukset ja siunaukset
- elämänkaareen liittyvät mitzvat ja riitit
- kashrut-määräykset
- juutalainen käsitys Jumalasta, Hänen antamistaan käskyistä ja Toorasta sekä Jumalan ja ihmisen välisestä liitosta

Uskonnolliset kirjat

- Toora ja Tanakh: synnyn pääpiirteet sekä tulkinta ja käyttö
- Talmud ja muut Tooran selitysteokset
- Siddurit ja Mahzorit
- muu uskonnollinen kirjallisuus

Seurakuntalaitos

- seurakunnan tehtävät ja uskonnolliset virat
- juutalaisuuden suuntaukset, niiden levinneisyys sekä elämän ja uskon pääpiirteet, yhtäläisyydet ja erot
- synagoga, sen symboliikka ja liittyminen seurakunnan elämään
- juutalainen usko, sen inhimillinen ja yhteisöllinen merkitys

Maailmanuskonnot

- keskeisten maailmanuskontojen levinneisyys, kokosuhteet ja uskonnollisen elämän pääpiirteet
- uskonnon ulottuvuudet ja vaikutukset yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin

Suomalainen katsomusperinne

- yleiskuva Suomen uskontotilanteesta, erityisesti luterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkko sekä muita kristillisiä kirkkoja ja yhteisöjä, muita uskontoja ja uskonnottomuus
- uskonnonvapaus
- luterilaisen kirkon toiminta
- suomalainen muinaisusko, katolinen keskiaika, uskonpuhdistus ja sen jälkeinen aika

Ihminen eettisenä olentona

- eettisten normien, periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, pohtiminen ja soveltaminen
- juutalainen ihmiskäsitys ja toisen asemaan asettuminen
- ihminen oman elämänsä, yhteiskunnan ja ympäristön muokkajana
- juutalaisen etiikan peruspainotukset mitzvöjen (käskyjen) perusteella

Oppilaan maailmankatsomuksellinen pohdinta

- elämän merkitys ja rajallisuus
- uskon ja tiedon suhde

Katolinen uskonto

Katolisen uskonnon opetuksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvamista eheäksi persoonaksi sekä vahvistaa hänen katolista identiteettiään. Oppilasta autetaan ymmärtämään uskonnon merkitystä hänelle itselleen sekä näkemään uskonnon vaikutuksia yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Oppilasta autetaan kohtaamaan ja hyväksymään erilaisia kansoja, tapoja ja kulttuureja sekä omassa hiippakunnassa että ympäröivässä yhteiskunnassa ja maailmassa. Opetuksessa pyritään uskonnollisen ja katsomuksellisen yleissivistyksen saavuttamiseen.

VUOSILUOKAT 1–5

Katolisen uskonnon opetuksen ydintehtävänä on vuosiluokilla 1–5 auttaa oppilasta löytämään itsensä katolilaisena kirkossaan ja ympäristössään. Tietojen, taitojen ja kokemusten kautta oppilalle tarjotaan aineksia hänen oman maailmankatsomuksensa rakentumiseen ja moraalisesti vastuuntuntoiseksi ihmiseksi kasvamiseen.

TAVOITTEET

Oppilas

- vahvistaa katolista identiteettiään tutustumalla omaan seurakuntaansa, hiippakuntaan ja kirkkoon
- tutustuu messun viettoon sekä keskeisiin katolisiin rukouksiin
- tutustuu Raamattuun, liiton päätapahtumiin ja erityisesti Jeesuksen elämään ja toimintaan
- oppii kirkkovuoden rakenteen, suuret juhla-ajat ja tärkeimpiä pyhimysten juhlia
- oppii hahmottamaan katolista ihmiskäsitystä ja elämäntapaa, pystyy käsittelemään kysymyksiä hyvästä ja pahasta
- oppii kohtaamaan ja kunnioittamaan erilaiseen uskon- ja elämännäkemykseen sitoutuneita ihmisiä omassa lähipiirissään
- tutustuu keskeisiin pyhimyksiin ja heidän merkitykseensä kirkossa ja katolisessa elämässä.

KESKEISET SISÄLLÖT

Kirkon jäsenenä

- kirkon jäseneksi kasteen kautta
- oman seurakunnan elämään tutustuminen, papin toiminta seurakunnassa
- oman seurakunnan yhdistäminen hiippakuntaan ja maailman-

kirkkoon

- ekumeenisen ajattelun herääminen oppilaan lähiympäristöä kohtaan

Kirkon liturgisesta elämästä ja rukouksista

- messun rakenteen ja toimittamisen hahmottaminen
- sakramenttien toimituksiin tutustuminen
- päivittäisten rukousten tuntemus
- ruusukorukoukseen ja ristintien hartauteen tutustuminen
- messumusiikkiin ja hengellisiin lauluihin tutustuminen

Raamattu pyhänä kirjana

- Raamatun syntyyn ja rakenteeseen tutustuminen
- Raamatun käytön opetteleminen
- Jeesuksen elämä ja opetus
- apostolien toiminta ja kirkon synty
- luominen ja syntiinlankeemus
- Jumalan ja Israelin kansan välisen liiton pääkohtia sekä uusi liitto Kristuksessa
- psalmeja, kuninkaita ja profeettoja

Kirkkovuosi

- kirkkovuoden suuret juhla-ajat ja niihin valmistautuminen
- kirkkovuoden rakenne
- Neitsyt Marian ja muiden pyhien juhlia

Moraalinen kasvaminen

- hyvän ja pahan kysymyksiä
- omantunnon kehittäminen päämääränä hyvä ihminen
- anteeksisaaminen ja -antaminen päämääränä yhteinen hyvä
- erilaisuuden kohtaamisen opetteleminen
- käskyt moraalisen elämän perustana

Ympäröivä uskonnollinen maailma

- lähiympäristön uskonnollisten ilmiöiden ja tapahtumien kohtaaminen

Maailmankirkko ja pyhimykset

- pyhimykset, heidän aikakauteensa ja erityismerkityksensä
- pyhimykseksi julistaminen
- suojeluspyhimykset
- pyhimyksien muistaminen ja kunnioittaminen katolisessa kirkossa

VUOSILUOKAT 6–9

Katolisen uskonnon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 6–9 on auttaa oppilasta hänen oman uskonnollisen perinteensä ymmärtämisen syventämisessä ja laajentamisessa sekä ohjata häntä muiden uskontojen luonteen ja merkityksen lisääntyvään tuntemiseen ja siten tukea oppilaan oman maailmankatsomuksen ja moraalisen näemyksen rakentumista.

TAVOITTEET

Oppilas

- tutustuu katolisen kirkon historian päätapahtumiin Suomessa
- tutustuu uskonvapauden kehitykseen Suomessa
- vahvistaa ja syventää katolista identiteettiään perehtymällä katoliseen uskonkäsitykseen ja liturgiseen elämään
- tuntee katolisen kirkon historian päävaiheet ja kirkkovuoden ja pyhiinvaellusten kehityksen
- perehtyy Raamattuun pyhänä kirjana ja Tradition osana, ymmärtää Tradition ja perinteiden eroa ja merkityksiä
- tuntee katolisen moraaliopetuksen peruskäsitteitä ja osaa soveltaa niitä eettisessä pohdinnassa ja toiminnassaan
- tietää ekumenian tehtävän ja merkityksen, tuntee Suomessa toimivia kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä
- tutustuu keskeisiin maailmanuskontoihin pääpiirteissään, osaa kohdata ja kohdella kunnioittavasti eri tavoin uskovia ja ajattelevia ihmisiä
- tutustuu kirkolliseen taiteeseen, kirkkomusiikkiin ja hengelliseen kirjallisuuteen.

KESKEISET SISÄLLÖT

Katolinen kirkko Suomessa

- katolisen kirkon historiaa ja kehitystä Suomessa
- uskonnonvapauden kehitys Suomessa
- sääntökunnat ja luostarit Suomessa

Liturgia ja uskonoppi

- sakramentit
- messuja ja muita kirkollisia toimituksia
- hartauksia ja perinteisiä rukouksia
- uskonopin keskeiset kohdat

Kirkon historiaa

- kirkon historian päätapahtumia ja linjauksia
- kirkkovuoden kehitys eri aikoina
- pyhiinvaelluksia eri aikoina
- kirkon ja yhteiskunnan suhteista ja vuorovaikutuksesta

Raamattu

- Raamatun synty ja rakenne, alkukertomukset, profeettojen henkilökuvia ja sanomaa
- Markuksen evankeliumi, Uuden testamentin kirjeiden tuntemusta
- Raamatun ja tradition suhde, tradition sisältö ja merkitys, tradition ja perinteiden ero
- Raamatun käyttö kirkossa

Moraaliopetus

- katolinen ihmiskäsitys
- 10 käskyä ja kirkon käskyt, hyveiden mukaisen elämän etsimistä
- synnin olemuksen ja vaikutuksen pohdintaa
- väkivallan välttämisen ja vastustamisen pohdintaa, rehellisyys ja avoimuus elämän perusarvoina
- ihmisen seksuaalisuus ja rakkauteen kasvaminen, avioliitto ja perhe

Muut kristityt ja ekumeeninen liike

- Suomessa toimivia kristillisiä kirkkoja ja yhteisöjä
- ekumenian periaatteita
- Suomen ekumeenisen neuvoston toimintaa

Maailmanuskonnot

- suurten maailmanuskontojen levinneisyys, perususkomuksia ja uskonnollisen elämän pääpiirteitä
- uskonnon ulottuvuuksia ja vaikutuksia yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin
- uskontojen välisen dialogin perusteita

Kirkollinen taide

- kirkkorakennukseen, sen kuviin ja muihin esineisiin sekä kirkkorakennustyyliin tutustuminen
- eri aikakausien uskonnolliseen kuvataiteeseen tutustuminen
- eri aikakausien ja maiden messumusiikkiin ja muuhun uskonnolliseen musiikkiin tutustuminen

- gregoriaaniseen musiikkiin ja sen käyttöön kirkossa tutustuminen
- jonkun uskonnollisen kirjan lukeminen ja referoiminen

Krishna liikkeen uskonto

Uskonnonopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaalle tietoja, taitoja ja kokemuksia, joista hän saa aineksia oman identiteettinsä ja maailmankatsomuksensa rakentamiseen. Opetus antaa valmiuksia kohdata uskonnollinen ja eettinen ulottuvuus omassa ja yhteisön elämässä. Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle mahdollisuus tutustua Krishna-tietoisuuteen, suomalaiseen katsomusperinteeseen, muihin uskontoihin, oppia ymmärtämään uskontojen kulttuurista ja inhimillistä merkitystä sekä kasvaa eettisyyteen ja ymmärtämään uskonnon eettistä ulottuvuutta. Opetuksessa perehdytään oman uskonnon historialliseen taustaan kuten Krishna-liikkeen vaiheisiin Intiassa, sen suhteeseen muuhun intialaiseen uskonnolliseen perinteeseen ja Krishna-liikkeen historiaan Intian ulkopuolella. Krishna-liikkeen uskonnon opetuksessa perehdytään intialaisen uskonnollisen perinteen ohella myös muihin maailmanuskontoihin sekä oppilasta ohjataan kunnioittamaan muita vakaumuksia.

VUOSILUOKAT 1–5

TAVOITTEET

Oppilas

- tutustuu Srimad Bhagavatamin keskeisiin kertomuksiin
- tutustuu tärkeimpiin inkarnaatioihin ja pyhimyksiin ja heidän kuviinsa
- oppii ymmärtämään rukouksen, japa-mietiskelyn ja uskonnollisten laulujen merkityksen
- saa yleiskuvan opillisista peruskäsitteistä
- oppii ymmärtämään perusetiketin suhteessa tradition pyhiin esineisiin
- tutustuu tärkeimpiin juhlapyhiin ja paastopäiviin
- oppii alustavasti pohtimaan eettisiä kysymyksiä.

KESKEISET SISÄLLÖT

- Srimad Bhagavatamin keskeiset kertomukset (Prahlanan, Dhruvan, Krishnan tarinat)
- tärkeimmät inkarnaatit ja pyhimykset (Krishna, Caitanya, Rama, Nrisimha ja Prabhupada)
- rukoukset ja japa-mietiskely
- uskonnolliset laulut (Prabhupada-, Pañcatattva-, Hare Krishna- ja Nrisimha-laulut) ja temppelimusiikki
- tutustuminen temppeliin, temppeliseremonioihin ja -etikettiin

- tärkeimmät pyhäpäivät (Krishnan, Nrisimhan, Raman ja Caitanyan ilmestymispäivät sekä Diwali)
- alustava ikonografia
- ruokailutavat
- Pyhät esineet ja niiden käsitteleminen, pukeutuminen, tavallimmat symbolit (tilaka, sikha, bindi, upavita, kanthimala)
- alustava tutustuminen muihin maailmankatsomuksiin
- vähemmistöuskontoon kuulumisen hyödyt ja haitat
- katsaus suomalaiseen katsomustilanteeseen (luterilaisuus, ortodoksisuus, uskonnottomuus)
- Krishna-liikkeen historia 1500-luvusta lähtien, pääpiirteittäin
- opilliset peruskäsitteet: sielu, aine, Jumala, karma, aika
- kirjoitusten merkitys nykypäivän arjessa
- keskeiset kirjoitussäkeet
- alustava tutustuminen etiikkaan
- Ekadasi-paastotraditio
- pyhiinvaelluksen käsite ja tärkeimmät pyhät paikat
- myyttinen maailmankaikkeus ja syklinen aika (yuga-oppi) alustavasti

VUOSILUOKAT 6–9

TAVOITTEET

Oppilas

- tutustuu Bhagavad-gitan peruseriaatteisiin
- saa yleiskuvan Caitanya-caritamritasta ja Antaumuksen nektarista
- syventää ymmärrystään Krishna-tietoisesta etiikasta ja oppii soveltamaan sitä arkisiin tilanteisiin
- ymmärtää epistemologian peruskäsitteitä
- tutustuu kolmeen samskaraan: kaste, avioliittoseremonia sekä hautaus
- tutustuu Krishna-liikkeeseen suhteessa laajempaan vaishnava-perinteeseen sekä muuhun intialaisperäiseen uskonnollisuuteen
- saa yleiskuvan Krishna-liikkeen asemasta Euroopan maissa
- saa yleiskuvan suurista maailmanuskonnoista sekä suomalaisesta katsomuserinteestä.

KESKEISET SISÄLLÖT

- Bhagavad-gitan perusteemoihin syventyminen
- Pyhistä kirjoituksista aikaisempien lisäksi Caitanya Caritamrita ja Antaumuksen Nektari: niiden tausta, kirjoittajat sekä keskei-

set opetukset

- sielun asemaa Jumalan ikuisena palvelijana selvennetään
- Krishna-tietoinen etiikka
- Pyhien kirjoitusten asema ylimaallisen tiedon lähteenä; oppilas-ketju
- keskeiset uskonnolliset rituaalit kuten samskarat eli siirtymä riitit
- Krishna-liike sekä osana laajempaa vaishnava-perinnettä että suhteessa muuhun intialaisperäiseen uskonnollisuuteen
- Krishna-liikkeen asema Suomessa, Pohjoismaissa ja Euroopassa
- suomalaisen katsomusperinteeseen ja suuriin maailmauskontoihin tutustuminen

Kristiyhteisön uskonto

Uskonnon opetuksessa on keskeistä herättää ja vaalia kristillisiä arvoja elämää kantavina voimina luonnossa, ihmisten kesken ja yksityisen ihmisen elämänkaareissa. Opetuksen tehtävänä on luoda myös elävä yhteys opetukseen osallistuvien oppilaiden, heidän vanhempiansa, koulun ja seurakunnan välille. Lisäksi opetuksessa pyritään saavuttamaan uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys sekä kehittämään suvaitsevaisuutta. Opetuksessa toteutetaan Steinerkoulun opetusmenetelmiä ja käytänteitä, jotka johtuvat lapsen kehitysvaiheesta ja ottavat sen huomioon.

VUOSILUOKAT 1–5

Uskonnon opetus tarjoaa vuosiluokilla 1–5 aineksia oppilaan maailmankuvan rakentumiseen. Oppilas tutustuu uskonnon opetuksessa maailmaan oman uskontonsa sisältöjen ja oman kokemuksensa kautta, tutustuu Raamattuun ja saa tukea ja rohkaisua vastuun ottamiseen ja kantamiseen sekä eettiseen arviointiin.

TAVOITTEET

Oppilas

- oppii luottamaan elämään, itseensä ja tulevaisuuteen sekä oppii tuntemaan uskon ja uskonnon arvon omassa ja muiden elämässä
- tutustuu Vanhan testamentin kertomuksiin
- tutustuu alustavasti Uudesta testamentista Jeesuksen opetukseen ja tekoihin
- tutustuu oman seurakuntansa toimintaan ja kirkkovuoden kiertoon
- saa hyväksyvän suhteen erilaisten uskonnollisten ja ei-uskonnollisten katsomusten olemassaoloon
- kasvaa eettiseen toimintaan sekä omien tunteiden ja kokemusten jakamiseen.

KESKEISET SISÄLLÖT

Sisältöjen valinta perustuu lapsen tiedostamisen laadulliseen muuttumiseen ja sen tunnistamiseen. Alkuopetuksessa vaalitaan lapsen kokonaisvaltaista, erityisesti tunteessa ja tahdossa ilmenevää uskonnollisuutta, ja myöhemminkin opetuksen sisältöjen tehtävä on syventää tunteen kokevaa kykyä ja lujittaa tahtoelämää, jotta oppilas voi liittyä maailman arvoperustaan tiedostamisen kasvaessa.

Luottamus ja turvallisuus

- Jumalan viisaus ja rakkaus kaiken olemassaolon perustana
- omista kokemuksista ja elämäntilanteista nousevia elämän ja kuoleman kysymyksiä

Elämän arvo ja eettisyyteen kasvaminen

- ihmisen kasvu lähiympäristönsä, kulttuuriperinteensä ja yhteiskunnan jäseneksi
- ihmisen ja luonnon kunnioitus
- ihmisen ja yhteiskunnan itsenäistyminen ja vastuu Jumalan edessä

Raamatun kertomukset ja opetukset

- Raamattu Jumalan tahdon ilmentäjänä
- alkukertomukset
- Jumala kansojen johdattajana Vanhan testamentin mukaan
- sankarius, Vanhan testamentin merkittävät henkilöahmot
- Jeesuksen elämästä ja opetuksesta

Seurakunta ja uskonnollinen elämä

- oma seurakunta oppilaan elämässä, oppilaiden kysymykset
- kirkko- ja kalenterivuoden juhlia ja niihin liittyviä sisältöjä ja tapoja
- rukous
- laulut ja virret

Ympäröivä uskonnollinen maailma

- muut uskonnot erityisesti oppilaiden omien kysymysten ja kokemusten pohjalta
- uskontojen kohtaamiset maailmassa

VUOSILUOKAT 6–9

Uskonnonopetuksen tehtävä vuosiluokilla 6–9 on syventää ja laajentaa oppilaan ymmärrystä oman ja muiden uskontojen luonteesta, jotta oppilas pystyy rakentamaan omaa maailmankatsomustaan ja eettistä näkemystään. Opetuksen tulee vahvistaa oppilaan osallisuuden kokemusta suhteessa itseensä, ympäristöönsä ja maailmaan.

TAVOITTEET

Oppilas

- tiedostaa maailmankatsomuksensa rakentumista

- ymmärtää uskonnon ja pyhyiden merkityksen ihmisen ja yhteisöjen elämässä
- perehtyy Raamattuun
- perehtyy kristinuskoon ja sen kehitykseen
- perehtyy omaan kirkkoonsa
- tutustuu maailmanuskontojen keskeisiin piirteisiin
- suhtautuu suvaitsevasti eri tavoilla ajatteleviin ja uskoviin ihmisiin
- tuntee etiikan perusteita ja alkaa pohtia eettisiä kysymyksiä.

KESKEISET SISÄLLÖT

Maailmankatsomus

- elämän merkityksen ja rajallisuuden tajuaminen
- uskon ja tiedon välisen suhteen luominen
- uskonnollisuus ja uskonnottomuus

Maailmanuskonnot

- maailmanuskontojen keskeiset pääpiirteet ja niiden levinneisyys
- uskonnon suhde yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin

Raamattu

- Vanha testamentti Israelin kansan vaiheiden ja uskon ilmentäjänä
- Vanha testamentti myöhemmän uskontokehityksen pohjana
- Uusi testamentti Jeesuksen opetuksen ja kristinuskon synnyn ilmentäjänä
- Raamatun synnystä, tulkinnasta ja vaikutuksesta kulttuuriin

Kirkkohistoria

- kristinuskon synnystä ja kehityksestä
- kristillisuus elämäkäytännössä ja yhteiskunnassa
- yleiskuva Suomen uskontotilanteesta nykyään ja sen kehityksen pääpiirteet, erityisesti luterilainen ja ortodoksinen kirkko sekä muut kristilliset yhteisöt, muut uskonnot ja uskonnottomuus
- uskonnonvapaus
- kirkon jäsenyys
- suomalainen muinaisusko, katolinen keskiaika, uskonpuhdistus ja sen jälkeinen aika

Eettisyys

- eettisten normien, periaatteiden ja arvojen tunnistaminen, pohtiminen ja soveltaminen
- kristillinen ihmiskäsitys ja etiikka
- ihminen yksilönä sekä yhteiskunnan ja luonnon jäsenenä

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon uskonto

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon uskonnonopetuksessa keskeisenä pyrkimyksenä on antaa oppilaalle valmiuksia tutustua ja perehtyä taivaalliseen Isään, Jeesukseen Kristukseen ja Pyhään Henkeen. Tärkeitä ja keskeisiä ovat kaikki hyvään elämään tähtäävät opetukset ja oppisisällöt, jotka nojautuvat puhtaaseen Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin, sen oppeihin, periaatteisiin ja käytänteisiin. Oppilasta autetaan ymmärtämään vanhurskaan elämän merkitys hänelle itselleen, hänen perheensä jäsenille ja lähellä eläville sekä tuntemaan iloa uskontonsa mukaisesta elämästä ja sen mukanaan tuomista siunauksista.

VUOSILUOKAT 1–5

Uskonnonopetuksessa pyritään kasvattamaan lapsista hyvin käyttäytyviä, toiset huomioonottavia, auttavaisia ja lähimmäisiään rakastavia persoonia, jotka arvostavat kotia ja perhettä suomalaisen yhteiskunnan perusyksikkönä ja toimivat aktiivisina kirkon ja oman seurakuntansa jäseninä ja oppivat noudattamaan maan lakeja.

TAVOITTEET

Oppilas

- oppii ymmärtämään Jeesuksen Kristuksen evankeliumin merkitystä perheessään ja omassa jokapäiväisessä elämässään
- oppii käyttämään pyhiä kirjoituksia eli kirkon ohjekirjoja, jotka ovat: Mormonin kirja, Raamattu, Oppi ja Liitot sekä Kallisarvoinen Helmi
- oppii viisauden sanasta, kymmenyksistä, pappeudesta ja valtuudesta
- perehtyy suomalaisen katsomusperinteen mukaisten kirkollisten pyhien ja juhlien viettoon
- oppii hyödyntämään kullakin luokalla käytettävien kirkkomme oppikirjojen antia
- saa harjaannusta eettisten arvojen pohdinnassa ja oppii sovelta- maan niitä omiin tunteisiinsa ja kokemuksiinsa
- harjaantuu olemaan ja toimimaan hyvänä lähimmäisenä ja kehittymään tasapainoiseksi yhteiskunnan jäseneksi.

KESKEISET SISÄLLÖT

Arvokas ja ainutlaatuinen elämä

- elämän ja vapaan tahdon lahja
- aikaisempi olemassaolo
- Jumalan rakkaus ihmistä ja ihmiskuntaa kohtaan
- valintojen tekeminen ja vastuullisuus omista teoista
- tutustuminen alustavasti eri uskontoihin, erilaisiin vähemmistöihin ja eri kansallisuuksia edustavien ihmisten uskonkäsityksiin

Mormonin kirjan opetuksia

- Profeetat Joseph Smith, Lehi ja Nefi sekä muut Mormonin kirjan profeetat
- “Minulla on myös muita lampaita” – kirkko Amerikan mantereella
- Mormonin kirjan synty ja siinä olevat kirjat
- Jeesus Kristus ja Hänen sovitustyönsä
- ylösnousemus ja iankaikkinen elämä
- parannus ja kaste
- Pyhän Hengen lahja

Raamatun ja Kallisarvoisen Helmen kertomuksia ja opetuksia

- luomiskertomus ja Jumalan omaisuuskansa
- patriarkat ja kertomus Joosefista
- Mooses, Jumalan valitsema johtaja
- Egyptistä luvattuun maahan
- profeettojen opetukset ja ennustukset Jeesuksesta
- 4 evankeliumia
- Jeesuksen opetukset ja Hänen esimerkkinsä
- Pyhän Hengen kumppanuuden merkitys jokapäiväisessä elämässä
- henkilökohtaisen rukouksen merkitys

Opetuksia kirjasta Oppi ja Liitot

- Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon synty Amerikan mantereella
- Mormonin kirja, Joosefin kansan historia, Raamattu, Juudan kansan historia
- kirkon historiaan ja kirkon kehittymiseen liittyviä asioita
- Palautettu kirkko, pappeus, valtuus ja sakramentti
- profeettojen opetuksia
- uskonkappaleet

Eettisyyteen kasvaminen

- ihminen Jumalan kuvana ja kaltaisena
- jäsenenä kirkossa ja seurakunnassa sekä perheessä ja yhteiskunnassa
- hyvän ja pahan tiedostaminen / kultainen sääntö
- kymmenen käskyä
- evankeliumin mukaan eläminen
- hengellinen musiikki

VUOSILUOKAT 6–9

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon uskonnon opetuksen tehtävänä vuosiluokilla 6–9 on syventää ja laajentaa oppilaan ymmärtämystä oman uskontonsa luonteesta ja merkityksestä sekä näin tukea oppilaan oman maailmankatsomuksen ja sosiaalis-emotionaalisen valmiuden kehittymistä, ja eettisen näkemyksen ja ulottuvuuden rakentumista..

TAVOITTEET

Oppilas

- tiedostaa nuorena ihmisenä itseensä kohdistuvat yhteiskunnalliset odotukset
- ymmärtää uskonnon ja siihen sisältyvän pyhyiden aspektin merkitystä ihmiselämässä
- perehtyy pyhien kirjoitusten opetukseen
- omaksuu syventävät tiedot Jeesuksen Kristuksen evankeliumista, sen merkityksestä ja tarkoituksesta koko ihmiskunnalle
- tutustuu keskeisiin maailmanuskontoihin sekä suomalaiseen katsomusperinteeseen pääpiirteissään
- tuntee uskonnollisen ajattelun peruskäsitteitä ja kirkon opetuksia ja periaatteita
- osaa soveltaa näitä elämänsä pohdintoihin ja käytänteisiin
- osaa kunnioittaa eri tavoin ajattelevia ja uskovia ihmisiä.

KESKEISET SISÄLLÖT

Kirkon ohjekirjat

- kirkon ohjekirjojen käytön hallinta
- profeettojen opetusten syvällisempi omaksuminen
- Pyhien kirjoitusten tutkimisessa harjaantuminen

Kirkko ja seurakunta

- kirkon syntyyn keskeisesti vaikuttaneet asiat ja tapahtumat

- kirkon vaarnat ja seurakunnat omassa maassamme ja maailmassa
- Palautettu kirkko; maailmanlaajuinen kirkko koko maailmaa varten
- temppelit, iankaikkinen avioliitto, sukututkimustyö
- kotiseurakunnan toiminta seurakuntakeskuksessa ja sen ulkopuolella
- lähetystyö

Maailmanuskonnot

- keskeisten maailmanuskontojen opeista ja näkemyksistä
- eri uskontojen uskonnollisen elämän pääpiirteet
- uskonnon ulottuvuudet ja vaikutukset yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin
- yleiskuva Suomessa toimivista kristillisistä kirkoista ja yhteisöistä

Vanhurskas elämä

- Jeesuksen opetusten syventely
- lähimmäiseni Jeesuksen opetusten valossa
- nuoren ihmisen haasteellinen elämä nyky-yhteiskunnassa
- terveet elämäntavat, raittius ja siveellisyys; viisauden sana
- kymmenykset
- sukuni pelastaja; sukututkimus- ja temppelityö

Vapaakirkollinen uskonto

Vapaakirkollisen uskonnon opetuksen tehtävänä on tarjota oppilaalle mahdollisimman laajasti tietoja, taitoja ja kokemuksia, joista hän saa aineksia oman vapaakirkollisen identiteetin ja maailmankatsomuksen rakentamiseen. Opetuksen tarkoituksena on antaa riittävät valmiudet kohdata uskonnollinen ja eettinen ulottuvuus omassa ja yhteisön elämässä. Opetuksen tavoitteena on auttaa vähemmistökirkkoon kuuluvan oppilaan uskonnollisen- ja katsomuksellisen yleissivistyksen syntymisessä.

Vapaakirkollisen uskonnon opetuksen lähtökohtana on uskonnon opetuksen yleiset tavoitteet ja oppilaan kehityksen ja kasvun kannalta keskeisten tekijöiden valossa perehdyttää oppilas monipuolisesti uskonnolliseen kulttuuriin sekä maailmankatsomukseen. Vapaakirkollisella uskonnon opetuksella halutaan tukea oppilaan henkilökohtaista suhdetta vapaakirkollisuuteen. Samalla kuitenkin kaikkien uskontojen yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vaikutuksen havainnointi on mukana osana opetuksen perustehtävää.

VUOSILUOKAT 1–5

Vapaakirkollisen uskonnon opetuksen ydintehtävänä vuosiluokilla 1–5 on tarjota oppilaalle runsaasti rakennusaineita maailmankatsomuksen rakentamiseksi. Opetuksessa tutustutetaan oppilaita ympäröivään uskonnolliseen kenttään tietojen ja omien kokemusten kautta, perehdytään Pyhän Hengen johtamaan ja ihmisten kirjoittamaan Raamattuun ja apostoliseen tunnustukseen. Oppilasta rohkaistaan eettiseen arviointiin ja aktiiviseen vastuullisuuteen.

TAVOITTEET

Oppilas

- vahvistaa vapaakirkollista identiteettiään ja ymmärtää pyhyiden ulottuvuuden elämässä
- oppii kohtaamaan oman uskonnollisuutensa ja näkemään uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä
- oppii luottamusta elämään ja itseensä
- tutustuu Uuteen testamenttiin, Jeesuksen elämään ja opetukseen
- tutustuu Vanhan testamentin keskeisiin kertomuksiin
- tutustuu vapaakirkolliseen oppiin, uskon perusteisiin sekä kodin ja seurakunnan tärkeimpiin juhliin
- tutustuu vapaakirkolliseen toimintaan omalla paikkakunnalla

- tutustuu muihin kristillisiin kirkkoihin ja ympäröiviin uskonnollisiin ja ei-uskonnollisiin katsomuksiin
- opettelee eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten ilmaisemista sekä kristillisen etiikan soveltamista käytännössä.

KESKEISET SISÄLLÖT

Luottamus ja turvallisuus

- oppilaiden henkilökohtaiset kokemukset elämään ja kuolemaan liittyvistä asioista
- Jumalan olemus isänä ja Luojana
- Herran siunaus ja Jeesuksen opetus Jumalan huolenpidosta

Arvokas ja ainutlaatuinen elämä

- perheen ja suvun juuret
- lähimmäisen ja luonnon kunnioitus, valintojen tekeminen sekä vastuullisuus Raamatun opetuksen valossa
- suvaitsevaisuus, alustava tutustuminen enemmistökirkkoihin sekä oppilaan lähiympäristön muihin kirkkoihin ja uskontoihin
- minä seurakunnan aktiivisena jäsenenä

Raamatun kertomuksia ja opetuksia

- alkukertomukset ja patriarkat
- erämaan ja Egyptin oppivuodet, eli Israelin kansan vaiheet Joosefista Joosuaan
- Jeesuksen elämä ja opetukset
- Isä meidän rukous

Eettisyyteen kasvaminen

- ihmisen arvo Raamatun luomiskertomuksen valossa
- kultainen sääntö
- rakkauden kaksoiskäsky
- kymmenen käskyä

Vapaakirkollisuus käytännössä

- Vapaakirkko oppilaan elämässä
- vapaakirkon käsitys Jumalasta, armosta, pelastuksesta, Raamatusta ja sakramenteista
- oppi Pyhästä Hengestä ja armolahjoista
- seurakuntanäkemykset ja seurakunnalliset toimitukset
- Vapaakirkon tunnustus
- vapaakirkollisuus Suomessa ja maailmalla
- seurakunnan toimintamuodot

Vapaakirkollisuuden historia

- tutustuminen vapaakirkollisuuden historiaan ja nykypäivään
- vapaakirkollisuuden eri aikakaudet

Uskonnollisuus ympärillämme

- oppilaiden kohtaamat uskonnot ja kirkot Suomessa ja maailmalla
- Lähi-idässä syntyneiden kolmen suuren uskonnon (juutalaisuus, islam ja kristinusko) yhteiset ja erilaiset piirteet

VUOSILUOKAT 6–9

Perusopetuksen neljän viimeisen vuosiluokan uskonnon opetuksen olennaisimpana tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan ymmärrystä oman uskonnon ja muiden uskontojen luonteesta ja merkityksestä. Opetuksessa pyritään tukemaan oppilaan oman maailmankatsomuksen ja eettisen näkemyksen rakentumista.

TAVOITTEET

Oppilas

- ymmärtää uskonnon merkityksen ihmisen ja yhteisön elämässä
- tiedostaa maailmankatsomuksensa rakentumiseen vaikuttavia tekijöitä
- perehtyy Raamattuun Pyhän Hengen innoittamana ja toisaalta inhimillisenä kirjakokoelmana
- perehtyy kristinuskon syntyyn ja kehitykseen sekä sen merkitykseen ihmisen ja yhteiskunnan elämässä
- perehtyy vapaakirkolliseen seurakuntaelämään ja sen uskonkäsitteeseen
- tutustuu keskeisiin maailmanuskontoihin pääpiirteissään
- osaa kunnioittaa eri tavoin uskovia ja ajattelevia ihmisiä
- tuntee ja soveltaa eettisen ajattelun peruskäsitteitä ja kristillisen etiikan perusteita.

KESKEISET SISÄLLÖT

Oppilaan maailmankatsomuksellinen pohdinta

- uskon ja tiedon suhde
- elämän merkitys ja rajallisuus

Maailmanuskonnot

- uskonnon vaikutus yksilöön, yhteisöön ja kulttuuriin
- maailmanuskontojen levinneisyys, laajuus ja uskonnon harjoittamisen pääpiirteet
- uskonnon ulottuvuuksien hahmottaminen

Raamattu

- Vanha testamentti valitun kansan vaiheiden ja uskon ilmentäjänä
- Vanha testamentti kolmen suuren uskonnon näkökulmasta
- Uusi testamentti Jeesuksen opetuksen ja kristinuskon synnyn ilmentäjänä
- Raamatun synnyn pääpiirteet
- Raamatun tulkinta ja käyttö
- Raamatun vaikutus kulttuuriin

Vapaakirkko ja suomalainen katsomusperinne

- keskeiset asiat kristinuskon synnystä ja kehityksestä
- Suomen kirkkokunnat ja niiden levinneisyys sekä elämän ja uskon pääpiirteet
- ekumenia; Vapaakirkon yhteistyö muiden kirkkokuntien ja kristillisten yhteisöjen kanssa
- syventyminen vapaakirkollisuuden historiaan ja nykypäivään
- vapaakirkollisuus uudella vuosituhannella
- uskonnonvapauden vaikutus vapaakirkollisuuteen
- vapaakirkon sosiaalinen työ
- vapaakirkollinen musiikkiperinne
- suomalainen muinaisusko, katolinen keskiaika, uskonpuhdistus ja sen jälkeinen aika

Ihminen eettisen olentona

- eettiset normit, periaatteet ja arvot; niiden tunnistaminen, pohdinta ja sovellus omaan elämään
- kristillinen ihmiskäsitys ja toisen asemaan asettuminen
- ihmisen oman elämänsä, yhteiskunnan ja ympäristön muokkajana
- kristillisen etiikan peruspainotukset ja suvaitsevaisuus